

Pranwan Ladaw (32), C, 2022

Matsan mayan ni hpe makawp maga garum ai lam

Hkristu hta tsaw ra ai nu wa hpu nau ni e, ndai laban gaw Pranwan Ladaw hta (32) ngu na laban rai nga ai.

Pranwan ladaw htum wa maw sai rai nna nawku daw jau shaning mung htum sana rai nga ai. Daining gaw C shaning rai nga ai. Du na shaning gaw A shaning de bai shang wa na rai ga ai.

Wenyi gaw anhte hta galoi mung shamu shamawt taw nga ai. Anhte shi hpe hkap la shalawm la na ra ai. Shing rai yang gaw, anhte a hpang jahtum ten du hkra hkam jan lu nna Hkristu a hkye hkrang la lam hpe mung hkam la lu na rai nga ai.

Dai majaw, Nawku Hpung gaw, anhte si wa ai hpang, hkum tsup wa na ra ai hkye hkrang la lam hpe sumru shangun mayu ai rai nga ai. Laban langai ngut ai hpang langai Hkristan ni a myit mada lam ni hpe sumru shangun ai hpe tsun mayu ai.

“Anhte si wa ai hpang bai hkrung rawt nna sumsing mungdan hta ningngai nga lu na ga ai hpe kam sham ga ai.”

Kahpu kanau marai (7) gaw a asak bai lu na teng ai majaw shanhte a sak hpe ap nau kau ma ai

Yesu Madu n shangai shi ai, BC 538 daram aten hta, Yuda myu ni gaw mayam prat kaw nna tinang mungdan de bai wa lu ma ai. Rai ti mung, mung masa lam hku nna gaw, shang lawt n lu shi ma ai. Maigan ni up hkang ai npu e naw nga ra ma ai.

Yuda myu ni gaw aten galu shanhte a makam hte shang lawt ai hku nawku lu ma ai. Rai ti mung, shanhte hpe up hkang ai maigan sara ni hpe daw jau ai hta sha myit dik ra ma ai.

Madu Yesu N shangai shi ai, BC 175 daram aten hta gaw grai n hkru ai hkawhkam langai, Antiochus mying ai wa gaw Yuda myu ni hpe, shanhte a jiwoi jiwa ni a Karai Kasang hpe kabai kau nna tara maigan masha ni zawn nga na matu shadut shagyen nga shangun ai.

Yuda myusha ni law law hkrit nna mung, grau nna gaw, ramma ni Greek masha ni a hpaji tsaw ai hpe sharawng ma ai majaw hkan shatup lai wa ma ai.

Tara maigan up hkang du ni gaw Yuda myu ni n ra sharawng ai htung lai ni hpe shadut galaw shangun ai majaw, shanhte n ra sharawng ai wa shan hpe sha ra ai

zawn, machyi hkam sha shangun ai hkrum lai wa ma ai. Yuda myu ni a matu wa shan gaw “n san n seng ai dusat” kaw na re majaw, Mawshe tara ga baw hte dai hpe ahkyak da hkum pat da ma ai (Jaw Jau 11:7-8).

Hkristan ni a matu gaw galoi mung pat hkum da ai lam n nga lai wa ai. Chyum mungga daw langai hta, San Pawlu, Timothy hpe tsun ai gaw “Karai Kasang hpan da sai arai yawng mayawng chyawm gaw mai kaja nga ai rai nna hpa baw shahpa hpe mung koi gam ra na n rai; rai ti mung, sha hpa yawng mayawng hpe chyeju shakawn akyu hpyi ai hte hkam la ra ga ai,” (1Tim 4:4).

Yuda makam kaba ai ni gaw hkawhkam hpe n madat n mara ma ai; shanhte a Mawshe tara hpe tawt lai na malai, asak hpe jaw kau ma ai.

(Maccabee laika lahkawng yang gaw marai rawng Yuda masha nkau ni hkawhkam hpe ninghkap nna makam masham a matu si hkam lai wa ma ai lam hte sharin shaga da ai. Dai chyum laika lahkawng hpe Madu Yesu n shangai shi ai, BC 100 daram aten hta ka da ai rai nga ai. Shawng na Hkristan masha prat kaw nna ndai chyum laika hpe hkap la lai wa ai raitim, h pang daw de hpu nau hkristan n kau ni n hkam la wa ma ai.)

Ndai laban na chyum daw langai gaw kanu hte rau shannau ni marai shanit (7) gaw wa shan sha shangun ai hpe ninghkap ai majaw sat hkrum ma ai lam rai nga ai.

“Anhte gaw jiwa ni a tara hpe tawt lai na malai, si hkam na matu jin jin rai ga ai,” (2Maccabee 7:2).

“Nga yawng nga pra (n-gawn tawa) hpe up hkan ai Hkawhkam gaw anhte hpe htani htana asak hte bai sharawt la na ra ai; hpa majaw nga yang, anhte gaw Madu a tara lam ni a matu si hkam saga ai” (2Maccabee 7:9).

“Ngai gaw nye a hkum hkrang hpe sumsin lamu de nna lu la ai; Madu a tara ni a matu dai hpe ngai ap nawng kau na nngai; Rai ti mung, dai hkum hkrang ni hpe Madu kaw nna bai hkam la lu na hpe myit mada nngai” (2Maccabee 7:11).

“Anhte gaw Karai Kasang jaw ya ai bai hkrung rawt na lam hpe hkam la lu na ngu myit mada da ga ai majaw, shinggyim lata hta si hkam na matu lata la ga ai. Rai ti mung, nanhte a matu chyawm gaw, htani htana asak de bai hkrung rawt ai lam nga na n rai” (2Maccabee 7:14).

Ndai chyum daw ni hta bung ai sharin la hpa langai nga ai. Dai gaw, si wa ai shaloi, Karai Kasang gaw shinggyim prat hta tsaw grau ai sak ningnan hte shanhte hpe sharawt la na ra ai lam rai nga ai.

Ndai hkam la lam gaw grau dan dawng wa ai. Hpa majaw nga yang shaning law law Yuda myu ni a matu si wa ai shaloi sak prat hte seng ai lam gaw n dan n dawng sha naw rai lai wa ai rai nga ai.

Ga shaka dingsa prat hta na Yuda myu ni hta si wa sai ni gaw “Sheol” ngu shaga ai shamyng ai shara hta sa da hkrum ai ngu hkam la lai wa ma ai. Shanhte hkam la ai hte maren nga yang, kaja ai masha mung, n kaja ai masha mung dai shara de du wa ai rai nga ai.

Dai majaw, sak galu nga lu ai gaw chyeju langai re ngu hkam la nna, sak ram ten si wa ai rai yang gaw dai si wa ai wa mara langai ngai a majaw, shing n rai, kun dinghku, jinghku masha langai ngai a mara a majaw re ngu hkam la lai wa ma ai.

Myihtoi Isaiah gaw hkawhkam Hezekiah machyi kaba hkrum nga ai shaloi, si wa na ra ai ngu myihtoi htoi da ya ai raitim, hkawhkam hkum nan Yaweh Karai Kasang hpe hpyinem ai majaw, n si sana ra ai ngu bai tsun lai ya ai.

“Ngai gaw asak hkrung nga aten e Katsan ga de sa mat wa nna galoi mung asak bai hkrung na n rai ni ai ngu myit nawn la nngai.” “Katsan ga na masha kadai mung nang hpe shakawn kungdawn lu ai n rai; si hkung si htan gaw na a sadi sahka hpe kam ai n rai.” Ya ngai nang hpe shakawn nga ai zawn, asak hkung nga ai ni nang hpe shakawn kungdan ma ai. Kanu kawa ni gaw nang kade wa kangka nga ai lam shanhte a kashu kasha ni hpe tsun dan ma ai” (Is 38:10,18,19).

Yuda masha ni a matu, mayam prat ngut mat ai hpan she bai hkrung rawt ai lam hte seng nna sharin shaga lam hpe grau chye na wa ma ai.

Karai Kasang gaw Hkye La Madu Hkristu du sa wa ai shaloi, ndau shana ya na rai nga ai hkye hkrang la lam a matu grau chye na hkawn hkrang na hpe lajang da ai rai nga ai (Yh 11:24-26).

Makam wuhpung “Sadducee” hpe Madu Yesu daru kau ai lam

Yesu Madu hpe ninghkap ai ni, Chyum laika hte maren nga yang, chyum sara ni hte Pharisee ni rai ma ai.

Madu Yesu a prat hta Makam wuhpung “Sadducee” ni mung nga lai wa ma ai. Ndai ni a majaw Madu Yesu jeyang hkrum nna si hkam ra ai ngu mung tsun mai nga ai.

Yesu Madu a prat hta ndai wuhpung ni gaw lu su dik ai ni rai nna, hkingjawng kun dinghku masha ni hte sut hpaga ni, lamu ga madu ni mung naw lawm ma ai.

Ndai makam hpung “Sadducee” ni gaw chyum laika ga ni hpe sha hkap la ma ai rai nna, Pharisee ni hte Chyum sara ni sharin shaga ai mungga hpe gaw n hkap la lai wa ma ai.

Sadducee ni gaw si wa sai ni bai hkrung rawt ai lam hte lamu kasa ni nga ai hpe gaw n kam ma ai (Lk 20:27; Kasa 23:8).

Shanhte a matu sut rai ni gaw madung ahkyak ai rai nna, Roma Asuya npu kaw shang lawt ai hte sut masa lam ni galaw lu nga dingyang Roma Asuya hpe hkap la ma ai.

Yesu hpang de shanhte la sa ai ga san, htuk manu ai ga san gaw n rai nga ai. Hkrung rawt ai ngu ai makam hpe jahpyak jahpoi mayu ai majaw san ai rai nga ai.

Yuda ni a makam hte maren, kashu kasha n shaprat ai gaw chyeju n hpring ai, kam maka n tsawm ai ngu hkam la ma ai.

Ga shaka dingsa prat na Israel masha ni gaw myusha bawsang rau nga nna mung, kahpu kanau kun dinghku rau pawng nga nna mung, kashu kasha ni hte rau nga nna mung, kun dinghku nta masha langai hku nna buga langai hta rau nga lai wa ma ai.

Tara Jahprang laika hte maren, hpu nau ni hta na langai ngai dinghku de nna kasha n su ai sha si mat ai rai yang, ngam nga ai madu jan hpe kaga chyasam masha ni hte dinghku n de shangun ai. Kahpu kanau ni hta na marai langai ngai gaw dai karat hpe hta ai (dinghku de ai) rai nga ai. Madu jan lu sai rai yang pyi dai karat hpe hta nna dinghku de ra ai nga tsun da ai. Dai karat hte lu ai kasha ni hpe gaw si wa sai wa a kasha ni ngu hkam la ma ai (Tara Jahprang 25:5-10).

Yesu Madu hpe, Sadducee ni, san ai ga san gaw n mai byin ai sha n ga, myit masa n tsawm ai ga san mung rai nga ai. Mungkan sut rai ni hpe chyu myit manoi ai ni a myit sumru lam sha rai nga ai.

Shanhte gaw Mawshe tara hpe mahta nna ga san hpe san hpang ma ai. Yesu Madu mung sumsing mungdan lam tsun sang lang dan ngut ai hpang Mawshe a makam hte sha shanhte bai kahtap san n lu hkra mahtai jaw ai.

“(Shanhte gaw si ai kaw na Karai Kasang e jahkrung sharawt la hkrum ai re ai majaw, Karai Kasang a kasha ni rai nga ma ai. Mawshe gaw, si mat sai ni bai hkrung rawt wa ai lam dan dan leng leng sakse madun nga ai.) Wan hkru nga ai singwum a lam ka da ai hta, shi gaw Madu hpe, Abraham a Karai Kasang, Isac a Karai Kasang, Yaku a Karai Kasang, nga nna tsun da nga ai” (Lk 20:37).

Shanhte gaw dinghta mungkan hte seng ai hpe sha myit machyu jung ma ai majaw Chyum laika hta na Karai Kasang a mungga ni hpe n chye na ma ai rai nga ai. Shanhte gaw shut ai hku sumru nna, gara n jau jau re ai ga ni hpe sha tsun chye ma ai.

“Dai Chyum Laika hte Karai Kasang a atsam hpe nanhte n chye mu ai majaw rai nga ai,” (Mt 23:29; Mk 12:24).

Chyum Laika ga ni gaw si wa ai ni bai hkrung rawt na lam hte seng nna Madu Yesu shanhte hpe tsun ai rai nga ai.

Si ai ni a bai hkrung rawt ai hte seng nna tsun mayu ai hte n tsun mayu ai lam

Yesu Madu Jairus a kasha, (Mark 5:21–43, Matthew 9:18–26 and Luke 8:40–56), Na-in mare (daini na Nail mare kaba) gaida num ai kasha (Lk 7:11), bai, Lazaru ni hpe jahkrung ya ai gaw mungkan asak bai jaw bang ya ai lam rai nna, aten du jang shanhte ni bai si wa ma ai rai nga ai. (Madu Yesu tsun ai htani htani asak a matu bai hkrung rawt ai lam gaw ndai masa hpe tsun ai n rai nga ai)

Kabu Gara Shiga hta na bai hkrung rawt ai lam gaw, Yesu Madu hkum nan Messiah re ai lam, htani htana asak hte si hkru ng si htan lam a Madu re ai lam, shinggyim masha ni a matu wenyi asak ningnan hpe gun sa jaw bang ya ai re lam ni hpe sakse madun ai rai nga ai.

Wenyi sak ningnan hte shinggyim masha gaw Karai Kasang a htum ngu n nga ai sumsing mungdan shang ningngai nga lu na rai nga ai. Sumsing mungdan gaw anhte shingran myit mada da ai hta grau na gaw teng sha rai nga ai.

Akyu hpyi saga

Wa Karai Kasang e, Wenyi a marang e, Madu Yesu jaw ya ai htani htana asak hpe hkam la lu shangun ya rit. Anhte a Madu Hkristu a marang e hpyi nem nga ga ai. Amen.

Hkristu hta tsaw ra hkung ga ai kanu kawa tarahkaw sara/num ni hte nu wa hpu nau ni e, ndai laban gaw Pranwan Ladaw hta (32) ngu na laban rai nga ai.

Hti ang ai Ja Chyum Mungga ni gaw

Chyum Mungga Daw (1) – 1Mihka 7:1-2; 9:14

Chyum Mungga Daw (2) – 2Htes 2:16-3:5

Kabu Gara Shiga – Lk 20:27-38

Ndai Ja Chyum Mungga ni hpe hti nna, hpawtni na nawku dawjau lamang ni hpe woi awn nga ga.